

TELEGRAFULU ROMANU.

N^{ru} 102. ANULU XVIII.

Telegrafulu esse de doue ori pe septimana: joi'a s' Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani ga'ca prin scrisori francate, adreseate catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelaltepartii ale Transilvaniei si pen.

ru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe unu 12 pe 1/2 anu, 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 24 Decemvrie (4 Ianuarie) 1870/1.

Din caus'a SS. serbatori a le Nascerei Domnului, duminec'a viitoria nu apare foi'a.

Invitare de prenumeratiune la „Telegrafulu Romanu“.

Cu inceputulu anului 1871, se deschide prin acesta prenumeratiune noua la acesta foia. „Telegrafulu Romanu“, va esi ca si pana acum de doue ori pe septamana Duminec'a si Joi'a — Pretiulu abonamentulu e:

Pentru Sabiu pe anu 7 fl., pe 1/2 de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Trannia si Monarchia austro-unguresca pe anu 8 fl. pe 1/2 anu 4 fl. pe 1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru Romania si strainatate, pe anu 12 fl., pe 1/2 anu 6 fl., pe 1/4 anu 3 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu intardii cu tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogamu a se scrie curatu, si epistolele de prenumeratiunea ni se tramite francate — adresandu-le de dreptulu la

Editora „Telegrafulu Romanu“
in Sabiu.

Dela resbelu.

Scirile detaiate dela campulu de lupta sunt forte rari si cate sunt mai totu in doue feluri, dupa cum e si isvorulu de unde vinu. Din tote cate se aude si se telegrafeza resulta, ca sunt armate noue franceze, cari de caltra media nopte, apusu si media di nisuescu a ajunge la Parisu. Despre Mannteuffel scimu ca a trebuitu sa se retraga din caus'a Faidherbe, generariulu francesu

sa nu ajungamai curendu decatu elu inaintea Parisulu. Armata nemtiesca ce a vrotu sa urmarasca pre cea francesca, numita de la Loire, a trebuitu sa se retraga la Orleans, pentru ca sa fia la casu de lipsa de ajutoriu celei nemtiesci ce incungiura Parisulu. Acum scimu ca s'a retrasu si Werder generalulu prussianu, ce opera spre media di, iera spre Parisu. Tote aceste si marturisirile din partea nemtiloru, ca corpurile loru de armate se topescu (celu Bavarezu mai numera numai 8000) mereu si impregiurarea ca barbati buni de arme se cara continuu si acum din Germania in Francia, sunt semne, ca nemtiloru nu le mai merge dupa cum au crediutu, ca le va merge pana in fine. Ai crede pre nemti deja ca batuti aru fi o fantasteria, dara a recunosea ca greutatile pentru nemti cresc, este invederatu. Si acum mai vine si altu ceva. Se dice ca Bourbaki cu armata de mediadi nici ca canta a veni la Parisu, ci voiesce sa se arunce in partile resaritene a le Franciei, si a taia comunicatiunea armatelor nemtiesci in Germania. Spre ajungerea acestui scopu se facu incercari de resculare in Elsenz si Lotaringia, lucruri ce se potu efeptu pre langa purtarea cea bratala a nemtiloru.

Resultate faptice vedemu pana acum manoperele generalilor francesi, cari in privintia tactice de multe ori in defavore, au avutur strategice bune pentru caus'a francesiloru. Dijonulu, ce era ocupatu de nemti fu desiertatu si ocupatu de garibaldini.

Despre operatiunile din apusu dice „N. Fr. Pr.“, ca numai e nici o indoiala catu de fara capu a condusu Marele duce de Mecklenburg armata sea, incatu a ruinat'o de totu. Nu numai corpalu bavarezu a trebuitu retrasu din linia de lupta, ci si brigada hanseata, cari trebuiescu reorganizate. Principele Fridericu Carolu sta la Gien, inse nu e in pusetiune de a face inaintari mari pentru temerea de a nu cade in vre-o cursa a francesiloru. Luptele cele din partea de

media nopte ostenescu in desiertu pre nemti fara de a pute raporta castiguri decidielorie.

De langa Parisu se telegrafeza ca nemtii au ocupatu muntele Avronu, un'a dintre intariturile cele mai departate spre resaritu dela Parisu. Ocupatiunea s'a facutu dupa ce acesta intaritura o au parasitu francesii. Acesta intaritura se afia espusa focului dela trei seu patru forturi si numai cu mare greutate va fi mantienuta de nemti.

„Romanulu“ scrie totu despre acestu obiectu:

Scirile telegrafice din strainatate ne dovedesc ca prussienii sunt in completa si generale miscare spre Parisu: ei parasescu mai tote localitatile ce le luasera cu mare greutate si versare de sange pan'aci. Depesie mai prospete sponu ca ei au evacuatu Dijon, care a fostu indatu ocupatu de trupele lui Garibaldi. La nordu depesiele lui Feidherbe si depesiele din Bordeaux, cu dat'a dela 28 Decembre constata ca succesele lui Mannteuffel nu sunt de catu imaginare si ca francesii continua a se mantiené in positiunile ocupate inca dela 21 Decembre.

Langa Parisu, de si n'avamu nici o scire despre noue lupte, ce s'aru fi datu dilele acestea, totusi, atatu din depesiele oficiali din Versailles catu si din cele de la Bordeaux, resulta ca a trebuitu sa fia ore-cari lupte seriose. In adeveru, vedemu ca francesii au inaintatu ocupandu noue positiuni, din cari prussienii se cerea a-i alunga prin bombardare. In resumatu dera scirile sunt din ce in ce mai bnne. Venindu a responde la acceptarile nostre, ele voru ridicu curagiulu acelor'a cari se indoiau de succesulu armelor libertatiei si ale civilizatiunei.

Din adunarea scaunala a scau. Sabiului.

Si e dinti'a tienuta in 30 Decembre.

Cetirea protocolulu siedintiei trecute in ambele limbe (germana si romana) recerura nu mai puciu de catu 2 ore pline. Din acesta caus'a nu s'a potutu procede la ordinea dilei dupa autentica-

FOISIORA.

Transactiunea genurilor.

de P — *)

De regula secsulu vorbei masculine
Se manifesteaza prin **u** cellu de fine;
Er' allu femininei cu **a** se compate,
Schimbandu elle genulu reciprocu mutate;

Asia **domnu** cu **domna** se va comportá,
Si cu **servitoria** **servitoriu** va sta.

Dar' ermsfroditulu e, candu marginesce,
Pentru ambe sece bucurosu servece;
Insa candu vre si ellu ca lumea se faca
Din prospopeia 'n **u** si 'n **a** se 'mbraca;
Asia din **vulture** **vulturu**, dupa placu,
Amantu si **amanta** din **amante** facu.

Candu barbatulu cede a sea demnitate
Muierei consocie, ca se se arate
Ca atare, pentru **a** simplu din fine
Form'a de onore — **essa** i se vine:

Asia **'mparatessa** dela **imperatu**,
Prentessa dela **prentu** i s'a datu.

Candu femeia este 'n propria actiune,
Pentru barbatesculu — **toriu** adesea pune
In loca de **a** simplu formul'a de — **trice**:
Asia **'mperatoria** e **imperatrice**.

Pentru — **riu** si form'a — **ritia** s'a mai disu,
Uade pentru — **essa** nui de totu decisu.

Pentru animale cu nume comune,
D'a distinge secsulu dese-ori se pune
— **oniu** seu **oiu** sufiese 'n form'a masculina,
— **onia**, **oia**, **oica** 'n partea feminina:
Asia dela **valpe**, **volpoia** **vulpoiu**,
Dela **sierpe** ese **sierpoica**, **sierpou**.

Formul'a **ellu**, **ella**, de si diminuta,
La distingeri pentru genuri multu ajuta,
Dar **II** singulare 'n secsulu de muiere,
Si 'n plurale pentru masculine pere:

Asia **vita** face **vitiellu** si **vitica**.
Purceii si **purcelle** la **porci** vomu vedé.

Mai distinge secsulu si formul'a — **ina**,
Asia **gallu** — **gaina** si **rege** — **regina**.
Alte trecu cu forma de totu stramutata,
Cum e: **patre** — **matre** seu **mama** si **tata**
Maritu si **ussore**, **muiere** — **barbatu**,
Pisica seu **mitia** cu **catoiu** seu **catu**.

Pentru **viru** si **masculu** — cuvinte strabune
Femina — **femeia** dupa placu se pune;
Dar la porci acestea candu suntu se i aplice,
Mascuru-ieru si **scrofa** vulgulu nostru dice
Tauru-bou si **vaca** **juninca** — **juncanu**,
Oie si **berbece**, **miora** — **carlanu**.

Nene sta cu **tele** si **frate** cu **sora**
Er' **unchiasiu** cu **baba**, **ginere** cu **nora**,
Unchiu cu **tataisia** respectiv **matusia**,
Juvene — **virgine**, **cocosiu** — **gainusia**,
Cerbu — **ciuta**, **tiapu** — **capra**, **cane**
si **catiea**,
Armasari — **cai** — **iepe** si alte asemenea.

Masculinii arbori muta **u** din fine
In **a** ca se faca frupte feminine:
Precum **Pomulu** — **poma**, **prunulu** ni da
pruna,

Perulu — **pera** si alte totu asia consuna.
Dar' **merulu** — **meru** neutru, si de ce
me miru,
Cerrulu apoi **fagulu** dau **ghinda** si
giru.

Alte forme cari facu la genu schimbare,
Le pastramu la norm'a pentru derivare.
Er' celle ce schimba genulu pluralminte,
Candu tractamu de numeri, le-omu luá 'nainte.
Deca pan' atunce nu vrei se ascepti,
Dau-ti libertate aci se le 'ndrepti.

Lucrulu din punctu de vedere alu economiei nationale si ca factoru civilizatoriu.

(Prelegere publica de dlu Dr. A. Brote, tienuta in 17 Decembre 1870.)

Domneloru si domniloru!

Dintre tote fiintiele animate numai omulu singuru are facultatea de-a **impulsi** mereu trebuintiele sele si de a gasi mijlocele sa indestulésca aceste trebuintie. Pre **candu** animalulu cunosce numai trebuintie dictate de natura si prin urmare aceste nu cresc in privintia calitatiei, e omulu capace de o largire imensa a cercului trebuintieloru lui.

Suffetulu omenescu, cum se manifesta din leganu pana la mormentu, este unu isvoru nesecabilu de dorintie, fia-care omu cauta a-si indestuli trebuintiele seu a respinge ostenele, chinuri, adeca fia-carele are tendintia catra bunastare.

*) Vedi „Tel. rom.“ nr. 99.

rea protocolului și cetirea votului separat anunțată încă în ședința trecută de membrii Ciuciuanu și Dr. Borci'a, până la 11 ore.

Dr. Borci'a interpelează prezidiul din ce cauza nu s'a ordinarat alegeri nouă în Boitia? — Primariul răspunde că, de ore ce toți barbații de rezerva din aceea comună s'au retras, în statutul provisoric înșă nu este prevedut pentru unu casu că acest'a, a fost în doiala ca să ordinescu nu alegeri nouă — deci s'a ascernut afacerea dela prezidiu la comitat, și dela acest'a la ministeriu spre rezolvire.

Trecându-se la ordinea dleii se cetesce scrișoarea de convocare a comitetului națiunii sasesci că baza pentru susceperă alegerii a trei deputati la conflucșul național prin adunarea scaunala.

Fr. Gebbel propune, să se în la desbatere propunerea unei reprezentatiuni la universitatea sasescă înainte alegerii.

Dr. Borci'a și Dr. Racuciu vorbesc pentru ti nerea ordinii sistemisate. Baronul Bedeus se declară pentru propunerea lui Gebbel, care la votare se și primește.

Gebbel desvôlta după aceste că referinte alu comitetului o espunere cronologica și pragmatică a urmârilor statutului provisoric, trece apoi la ordinatiunea ministerială, în urm'a căreia s'au încorporat câteva comune la scaunul Sabiului și la districtul Brășiovului, la protestele radicate în contr'a acelei întemplări, și recomandă în fine primirea proiectului comitetului, de a tramite o reprezentanță la universitatea națiunii sasesci, care să exprime așteptările, parerile și convingerile adunării scaunale cu privința la regularea cestivnci municipale pe teritoriul sasesc.

Dr. Borci'a privește în reprezentanția acest'a o instrucțiune pentru deputatii conflucșului alegendi și propune a nici nu luă proiectul respectiv la desbatere. Contr'a Dr. Borci'a propune avocatul Schneider primirea en bloc a proiectului resp.

Dr. Racuciu propune, provocându-se la §. 25. a regulamentului, amenarea, resp. lipărirea și distribuirea proiectului între membri.

W. Bruckner recomandă primirea propunerii lui Schneider.

Dr. Borci'a doresce, că, la casu, să se deschidă desbaterea meritorică, să se înceapă și desbaterea specială.

Se incinge după aceste o desbatere mai lungă, care în partea cea mai mare trece pe teritoriul politice de naționalitate, și la care participă Dr. Racuciu, Bruckner, prof. Schuler-Libloy și referintele.

Dr. Racuciu propune, că, la casu, să se

primească proiectul, să se sterge punct. 7. relativ la protestarea contr'a încorporării unora comune.

Prof. Schuler acceptă propunerea lui Racuciu la casu ca opozițiunea se declară contieșă cu celalaltu cuprinsu alu reprezentatiunii.

Votându-se se resping propunerile lui Dr. Borci'a și Dr. Racuciu, și se ridică la concludu propunerea lui Schneider.

După aște se preda ședintele pentru alegerea deputatilor confl., care șed. se transpunu de prezidiu unei comisiuni spre numerare.

Din caus'a timpului bine înaintat se suspinde ședința la 1 1/2 ora pe 1 1/2 ora.

După redeschiderea ședinței se publica rezultatul numărării ședintelor. Aști suntu: preot. Henr. Wittstock, W. Bruckner și Dr. W. Zekeli.

Dr. Borci'a interpelează prezidiul, are cunoștința, ca padurarii dominiului 7 scaunelor oprescu pe carbonarii din Porcesti pe drumu și aici în tergu le iau carbonii?

Mai departe interpelează I. Bradu, din ce causă da magistratul Sabiului contr'a dispușetiunilor resp. a legii, rezoluțiuni nemțiesci la petitiuni romanesci și tramite ordinatiuni germăne pe sate romanesci?

La ambele interpelatiuni se va răspunde la timpul seu.

Preotul Malmer reportă în numele comitetului despre afacerea școlii agronomice înființând în Sabiu și propune a se îndreptă o provocare în limb'a germăna și romăna către comunele scaunale, și să se invite a urmă esemplulu comunității orășienesci Sabiului, de oblegându-se la contribuiri anuale sistemisate pentru școl'a agronomică, a căroru sum'a totale înșă sa nu fia mai mica de 1000 fl. pe anu.

Dr. Borci'a consente cu propunerea acest'a, propune înșă, să se exprime universității națiunii sasesci dorința, că în institutul amintitu să se admită și limb'a romăna că limba de instrucțiune.

După o desbatere lungă, la care iau parte de repetite ori advoc. Pred'a, Dr. Racuciu, C. Schneider, Schöchterus, prof. Klein, preot. Fusz și alții, se primește propunerea comitetului dimpreună cu adausulu propus de Dr. Borci'a și se decide totu odată, a aminti și despre dorința aprobată, privitoare la admiterea limbii romăne că limba de propunere, în provocarea către comunele scaunale.

Alte propuneri ale aceluiași referinte relative la scutirea culturai pământului contr'a insectelor, la regularea economiei silvane în dominiulu dela Talmaciu și la înființarea unui inspectoratu silvanu pentru fundulu r. întregu, se primescu fără desbatere.

Așemenea se aprobă și radica la concludu propunerile facute de referintele prof. Kast pe baza unui raportu detaliat și lamurit, privitoare la distribuirea contribuțiilor acordate de universitatea nat. sasesci pentru ajutorirea școlilor tehnice și industriale.

Cu aceste se încheia ședința.

După acestu raportu mai adaugem următoarea împartășire:

„Adunarea scaunale din 18 Dec. 1870 ni-a redatu convingerea, că în șinulu ei totu mai există barbații romăni, căci majoritiunea sasescă a învinsu pe romăni: asiă dara romăni s'au luptat. Luptati numai ne încetatu cu armele adevărului, cu argumentele ratiunii, căci în contr'a lor nu există resistința duratăre. Li-a spusu acest'a șasilor Dr. Racuciu și Dr. Borci'a. Membrii romăni au fostu numeroși de fatia și mai ca toți și-a facutu datorința la timpul seu. Ședința a ținutu înainte și după amedi.

Plăcentele universității s'au început a se căce înainte amediei, înșă încă nu se putea ști pentru cine? pentru aceea după amedi a vorbitu în contra proiectelor. majorității cu unu deputatu scaunalu (romănu) mai mult. În zădaru șasă este încă totu ștapănu romănu! quo usque?

De deputati s'au alesu: Wittstock, Bruckner, Zekeli.

Cens.

Serbarea filantropica.

Brășiovu 21 Decembre.

Ieri s'a serbatu în șal'a gimnasiului nostru de aici împartășirea de vestiminte între școlarii șeraci. Cei ce se împartășira de binefacerea acest'a numera la o șuta de școlari. Ceremonia împartășirii s'a începutu prin o cuvântare acomodată întemplării rostite de dlu Directoru Dr. Ionu Mesiotă.

Cu ceea ce au contribuitu bșrca Școlii Nicolae trecu sum'a contribuțiilor, peste 300 fl. v. a.

Faptulu acest'a nobilu, începutu în anulu trecut s'a devoltatu asiă de frumosu, încatu a datu rezultate espuse și cari implu de mangaiere orl ce inima simțitoria.

Dlu comerciantu Diamandi I. Manole dede expresiune unei vii multiamite contribuitorilor în numele comitetului constituitu spre acestu șersitu și cu acest'a s'a terminatu serbarea filantropica, carea face că participatorii de binefacerea ei încă să șerbeză mai cu tignela diu'a nascerei Mântuitorului nostru Is. Chșu.

De pre Somesiu Dec.

O meditatiune a unui fiu alu bisericeii ortodocșe.

Biserica noastră ortodocșă, (de care s'au tie-

Acășta tendința este esențială sufletului; totu ce pôte voi asupr'a ei voința omenilor este numai de a dirige mai multu asupr'a unora satisfăcuni, de cătu asupr'a altor'a.

Trebuintele noastre înșă nu suntu nici odată fipsate și suntu schimbătoare și în genere progressive.

Pretulu, care li se atribuie obiectelor acelor'a cari șervescu spre îndestolirea trebuintelor omenesci, adică acelor'a obiecte, cari li se atribuie utilitatea de a îndestulă trebuintele noastre, e relativu. Cu schimbarea trebuintelor, narăurilor noastre se schimbă și pretulu obiectelor acelor'a, adică a avutielor omenesci.

Asiă d. e. au existatu de șiguru plant'a tutunului cu mii de ani înainte, dar' unu obiectu cu valoare s'au facutu numai de cându s'au cunoscutu folosulu ei spre fumare, tragere în nasu s. m. d.

Asiă se șpune, că unu arabu ar' fi ajutat a jefui o caravană, apucându o lada cu marșe. Ținendu-le de urezu le dadu femeii șele să le fierbă, ne mai muiându se înșă le șvari.

De alta parte iar' au perdatu midilocelu de vrajitorii, relicui asiă numite șante din pretulu lor, convingându-se lumea din ce în ce de nefolosulu lor.

Dar' în ce modu pôte omulu să și satisfacă trebuintele șale?

Respunsulu la întrebarea acest'a nu ne va fi cu greu.

Privindu numai la natura, cătu de puțin pôte ea satisfacă trebuintele omenesci! nimicu nu este

mai miserabile și mai precariu, de cătu există populașionu selbatice, cari lăsa naturei principal'a îngrijire de a regulă existința lor. În regiunile în cari omulu nu se luptă cu natura, acest'a domine totu. Pământurile cele mai fertile se acoperu de paduri șorte frumoșe negresitu altfelu, dară în cari e cu neputința de a petrunde de cătu cu șecura și unde ferele selbatice și reptilele veninoșe domnescă că nescă șuverani. În vâi unde s'a gramaditu pământulu vegetalu, respandescu riurile, apele lor și balti șeu lacuri pestilentiale acoperu pământulu bunu ce aru putea să dea celo mai avute recolte. Riurile vermuiescu de pesci, dară aici mărurile înalte, mancate de apă nu permitu a se apropiă cineva de densele; mai colo animale pagubitoare facu periculôșă apropierea. Avutiile minerale suntu înmormentate, jacu ascunse în șinulu pământului.

Asiă o populașionu barbară șta șaraca și miserabilă în midiloculu unei țeri pre favorisată de ceriu, pentru că nu cunoșce legile naturale.

Natura dar' vine numai în ajutoriu omului. Pre de o parte ea da cu abundanța materi'a, care consistă în șubstanșie animale, vegetale și minerale punendu-le la șuprafașia pământului; ier' pre de alta parte cooperă prin puterile șale că caldur'a șorelui, care desvôlta și căce vegetalele, ploile, ce le fecundă, cursurile de apă, cari punu în mișcare rôtele morșilor, venturile, cari împing vasele pe mare, șeu cari facu să se invertășca aripele unei mori de vântu; marea, lacurile și riurile, private că cai navigabile, greutatea corpurilor electricitate puterea de contractiune șeu de expansiune a metalelor, elasticitatea gazelor și a șurului, puterea vegetativa, energia muschiulară a vitelor ș. m. d.

Aceste puteri naturale înșă nu vinu fără ingrinții omului în ajutoriu. Căci creatiunea n'a voit că aceste elemente, materie șeu puteri să se șpresinte omului fără oștenel'a lui spre șervitiu. Cătu după expresiunea biblică, ca omulu se și manănce pânea în șudorea frunșei șale.

Omulu trebuie asiadara că să și satisfacă trebuintele, să șape, să are, să șamine, să recolte, să venede și să taie arbori în paduri; să pescuiescă pre mari și în riuri; să țorșă, țiese, să côșă, să impletășca, să cerna și să căce și altele multe încă. Cu unu cuvântu omulu trebuie să lucră.

Omenii suntu dar' șiliti a lucră, pentru că lucrulu este șivorulu tuturor avutiilor, fără lucru șta materi'a fără nici unu folosu pentru noi. Șa punemu unu omu pre marginea unei fantăni șeu în midiloculu unei gradini cu pomi, elu va mori fără în doiala de șete șeu de șome deca prin șilintiele industriei șale nu aduce apă la buze șeu nu șmulge fructele din pomulu, care le a produsu. Dară în cele mai multe casuri lucrulu e trebuișiosu nu numai spre a apropiă materi'a, ci și spre a o transportă dintr'unu locu într'altulu și a o șupune la acest'a modificatiune particulă, fără care ea ar remanea cu totulu nefolositoare și nu aru fi în ștare de a șervi la trebuintele șeu plăcerile noastre. Petrite, din care se face varulu șeu cari șervescu la eladirea caselor și la pavatulu ștradelor ștau îngropate în pământu șeu risipite pre prundurile riurilor și prin urmăre fără nici o valoare pre cătu verarii și petrării nu le-au estrășu din mina șeu nu le-au adunatu de pre prunduri și nu le-au adusu în ștare să fia șosite. Din nenumeratele

nutu strabunii nostri români veniti în Dacia ca colonisti, și în carea și prin carea s'a creștinat națiunea româna,) înfloresce totu mai tare pe baza instituțiilor ei celor antice și neschimbonosite.

Și cum nu va înflori o biserică, în care fie care este unu adevărat membru alu ei, avându-și fie care nu numai îndatoririle seale și drepturile seale, ce le da spiritulu celu adevăratu constituționalu alu învetaților lui Christosu, că sa fie fie care fiu unu membru nu numai pasivă ci și activă în viața Domnului.

Cine au petrecutu cu atențiune decurgerea sinodelor și congreselor bisericești noastre, va fi convinsu despre rolulu și activitatea cea mare, ce a dezvoltat aceste adunări mari, ca reprezentări legitime ale bisericești ortodoxe.

Pre cându trebuie să recunoștemu această cu multă amărăciune, nu trebuie să trecem cu vederea nici aceea neplăcută împrejurare, că încă nu suntem petrunsi totu de însemnătatea drepturilor, ce ni le da constituțiunea bisericești noastre, ci egoismulu unor a trece, câte odată nu numai marginile buneii civilități, ci și dreptatea cauzei celei sante, cu vederea.

Se poate auzi adeseori, cum lamentăza preoțimea în viața socială, că drepturile constituției bisericești sunt bune, dară poporul nu le știe folosi, ba cneori abuză de ele, ceea ce se vede între altele și la alegerea persoanelor bisericești sau școlare, unde adese ori rezultatulu este revoltatoriu de simțulu dreptății. Dară oare trebuie să se mire omulu de această, cându vede, că însuși preoțimea din unele locuri nu s'au pututu desbracă de interese egoistice la asemenea ocaziuni, și nu au știutu sau nu au vrutu să folosească bine aceste drepturi.

Despre acestu adevăratu tristu s'au pututu convinge ori și cine din rezultatulu alegerilor la sinode și mai bine la congresu, unde detorința făcându-se eră, să lucre și să capaciteze pe fie care alegătoriu că se lucre într'acolo, încâtu să reeasă de deputati aleși din florea înțelegerii atâtu mirene câtu și preoțiesci.

Cum ca au fostu și dintre mireni membri de aceia, cari au purtat numai îndesertu numele de deputatu, de care sunt legate atâtea detorințe sublime, nu va putea nega nime, celu ce au fostu fericitu a-i cunoște.

Știmu însă pre bine, cum au jucat rolulu în unele locuri — deși în putiune, multămită lui Dumnezeu! — ambițiunea personală tocmai și a câte unui par. protopopu la astfelu de alegeri, încâtu (lăsa în urmă dispozițiilor seale premerse) au reștitu densulu, și nu alți bărbați literați ai bisericești noastre, la cari privește cu fală biserică noastră, cari ni au datu documente vii despre știința și zelulu lor.

produse ale domeniilor animale, vegetale și minerale, cari formează cea dintâi materie a nutrimentulu și îmbrăcăminteii noastre, nici unulu la începutu nu putea fi folositoriu și cele mai multe dintr'ensele erau cu totul pagubitoare. Lucrulu omulu le-a dotat cu utilitatea; lucrulu a supus calitățile lor pagubitoare și le-a adus în stare de a îndestulă trebuințele noastre și de a contribui la plăcerile noastre la bunulu traiu alu nostru.

Totă avuția din lume a fostu cumpărată la începutu cu prețulu lucrulu, cărui a omulu dătorrește totu obiectulu ce are valoare.

Acel a, care nu lucrează astăzi poate fără îndoielă să se duca la prăbușire sau să stea la sora sa să încalzească, dacă e saracu elu nu va avea de-a doua oară de ce să mănânce. Plăcerea de-a putea să se sature mănă este de sigură mai mare decâtu aceea de-a se prebui astăzi. Ostența de astăzi este înveteratulu mai puțin durerosă, decâtu fără de mănă, fără îndoielă omulu avutu poate să se prebuiască mai desu decâtu celu saracu. Dar trebuie să ni aducem aminte că, spre a deveni avutu elu sau parintișii sei au datorit se lucre multu. Cu toate acestea, dacă va totu sta fără să lucre, averea sa nu va întârzi de a se pierde.

De aru încetă de o dată totu lucrulu, este usioru de înțelesu că fără și miseria voru veni în casă avutu și saraculu. De mănă n'aru mai fi pâine, carne, legumi prospete, căci brutariulu, macelarulu, gradinarulu aru stă cu mâinile în sinu, fie care aru așteptă în zădăru dejunulu, prânziulu, cină sea, căci n'aru avea cine să le prepare. În incalziaminte, vesmintele noastre odată folosite aru

cari aru fi fostu la culmea misiunii loră că membri ai sinodulu sau congresulu, pre cându densulu de și corespondentulu pentru agende protopresbiterale, mai puțin îndemnatulu în ceea ce se dice parlamentarismu, încâtu poate din „da“ sau „ba“ încolo nu i au auzit nimeni glasulu. Rosisc o —, cându presupun că la o așa mare ambițiune va fi contribuit egoismulu vanu! Unde este cunoșterea de sine însuși și modestia, ce trebuie să știe se o predice, și care trebuie să i înfrumțetie viața preoțiască?

Dară nu numai această, ci trebuie să ne aducem aminte și carele, că dela purtarea și activitatea astor felu de adunări depinde fericirea și prosperarea Bisericești, și că dela purtarea și activitatea membrilor eclesiastici, cari au să reprezinte biserică, judeca streinii, judeca lumea totă, și va judeca posteritatea puterea spirituală a preoției preste totu.

Fără cu acestea considerații trebuie să dispara egoismulu celu vanu de a fi numai membru sinodale sau congresuale, aducându-ne aminte, că o astfelu de demnitate nu sta în aceea, că să ni se introducă numele golu în protocolu, să me preambul prin Sabiu, să papu la banisori din diurne și încă să aducă și acasă ceva din ei, iera cându e vorbă de activitate, vorbăscă, lucre alții! eu voi avertă cum știu tacé, sau voi aproba și desaproba clatindu cu capulu. Prin o astfelu de purtare a debilității individuale se compromite omulu pre sine însuși, compromite cauză cea sântă. Pentru toate acestea ilu judeca generațiunea prezente și lu va judeca posteritatea.

Ne apropiăm încet-încet de sesiunea sinodale din primăveră și această a fostu cea dintâi idee a supra-î. Pre rându voi sosi și la alte.

Dobră-lună lui Decembre 1870.

Domnule redactoru!

În 30 Novembre a. c. s'au ținutu adunarea ordinară a reuniunii învetaților din tractulu Dobrei, — care adunare aru fi debutit a se ține în luna lui Augustu după conferințele anuale, dar din cauza că casierulu reuniunii A. N. Andru era înrolat în miliția patriei (honved) în acelu timp spre învetarea exercitiulu militar, iera după sosire acasă nu s'au pututu ține — căci că nici odată multe amovări ale învetaților din acestu tractu, au făcutu imposibilu până la statorirea lor, — și așa s'au fipsat din'ă de 30 Novembre, — în carea di cu pompa amu serbatu și din'ă onomastica a Escelentiei Seale bonulu nostru archipastoru Andrei Br. de Sigauna cu celebrarea santei liturgii fiindu totu învetații de față, și creștini din Dobră. După sântă liturgia elevii din școlă normală din locu intonară „lăta din'ă cea dorită“.

Adunarea reuniunii s'au conchiamat prin o. presedintele ei Petru Fogaras și ne potendu par. protopopu luă parte și la ședință, s'a ținutu sub presiulu v. pr. carele în cuventarea sea de deschideră au descoperit cauză netinerii acestei adunări la tempulu seu, descoperi parerea de reu că în tractu în multe comune s'au ivit cu frații sei colegi neplăceri, amovări ca nici odată până acum, cauză a lăsa altor a de a o judecă; recomanda fratiloru sei colegi pre noii învetații dela școlă din Dobră pre Dimitrie Iosofu și Iosifu Herbău declarându ședința deschisă.

Alegându-se de notariu în loculu D. Alesiu Nemesiu învetațoru Dimitrie Iosofu, carele ocupându-și loculu, saluta reuniunea că nou membru alu acestei, se bucura că poate fi membrulu acestei uniune și reuniuni din intrăgă Archidieceasa, promite că va conlucra în armonia frățească spre ajungerea scopulu maretu alu acestei reuniuni, declarându că numai prin puteri consolidate morale se poate naintă.

Sosindu parintele parochu Romulu de Crai-nicu v. presedinte recomanda adunării pre noulu parochu alu Dobrei, speră în acestu vârstariu alu neuitatulu parinte și protopopu Nicolau de Crai-nicu, că precom fruptele repausatulu par. protop. au fostu salutarie pentru biserică și școlă așa și vârstariulu va aduce asemenea frupte, — adunarea lu fericetă cu „sa trăiescă“.

Parintele Romulu de Crai-nicu, multămesce adunării pentru simpathiile ce vede că le nutrește către repausatulu seu parinte, multămesce adunării pentru felicitare, promite încâtu i voru iertă puterile seale materiale și intelectuale, nu va remanea cu nimicu îndereptulu bonulu seu parinte, se bucura că învetații tractulu acestu au înființat această reuniune la care va lucră și densulu în armonie cu învetații, căci numai așa se poate dovedi amorea, cându preotulu și învetațoru vietuescu în armonie și înțelegere spre eșemplulu creștinilor.

Lucrările acestei reuniuni au fostu.

- Contribuirea % loru pro 1/2 ann.
- Cetirea protocolulu din conferințele anuale curente.
- Revederea computulu și starea fundațiunei.

La punctulu de sub a s'au ivit o desbateră serioasă, declarându intrăgă adunare că nu va mai participă nici cu unu cruceru în fundațiune, căci unii de și e finea lunei lui Noemvre totuși nu știe remanevoru învetații ori ba. S'a aflatu necesitatea a se face o rogare către Esc. par. Metropolitanu, în carea sa se descopere doririle acestei reuniuni, — și că învetații se fie stabili, și până nu se va statorî o lege carea să garanteze statornicia învetaților în postulu lor nu voru mai

remané trentie și n'aru fi înlocuite de altele noue, căci incalziaminte și vestimintele nu resaru din pamentu că ciupercile.

Această s'aru întemplă la totă lumea. Mosiile, oasele, banii avuților nu le-aru servit la nimicu, căci fără lucră agrele nu producu fructe.

Fără lucră omeni aru fi espusi la cele mai mari turburări. Ghindă stejariilor și fruptele p durție, totu ce produce pamentulu n'aru fi de ajunsu nici chiaru pentru vre o câte-va zile a le anulă fără aru sili pre omeni să se mănânce între sine, cum facu încă unii dintre selbatici.

După toate acestea e fără îndoielă, că omulu e silitu a lucră că se-și satisfacă trebuințele numerose.

Destulu e înse că omulu să-și satisfacă numai trebuințele imediate?

Se presupunem doi omeni într'o insulă pustie, anulu pescaru altulu venatoru. Pescarulu posedă virtutea prevederii pre care celalaltu n'o are. Venatorulu consumă din di în ai venatulu, ce au ucis sau pescele, care l'au dobandit în schimbu dela pescaru, și lunile curgu pentru densulu fără a i se îmbunală sôrtea și fără a-și pune ce-va îndereptu pentru timpuri mai grele d. e. pentru casulu unui morbu. Pescarulu din contra face două părți din pescele seu sau din venatulu ce primesce în schimbulu pescelui seu și mănă di cu di spre a se nutri.

Dară pre lângă aceea elu pastrăza o parte, mare sau mica, cum poate, o sara sau o afuma, face cu o vorbă provisiuni, cari dintru întâu îi asigură subsistința sea dacă s'aru întemplă

sei lipsesca pescele și cari la urma îi permite a întrebuintă zile întregi a face unditio, a-și cladi o colba s. m. d. Acestea provisiuni se acumula sub forme diverse adică ca instrumente, vestiminte, mobile, locuința etc. Acestu proprietaru se năltă preste putiune la o pozițiune foarte superiără acelu a venatorulu; devine relativu mai avutu, datorându crutiării acestu avantaju. Nu numai că se bucura de o comoditate mai mare dară încă avendu unele mai multe și mai bune face de aci înainte o pescuire mai lucrativă decâtu venatulu vecinulu seu.

Acestu exemplu este o imagine faptelor, ce se petrecu fără intrerumpere și sub formele cele mai diverse în starea socială.

N'ajunge dar' că trebuințele omulu imediate se fie îndestulte numai pentru din'ă de astăzi ci trebuie și prevădute trebuințele fiitóre.

Chiaru selbaticulu cu minte nu arunca, nu lapeda, după cum amu aretat, prisosulu; esperința l'a învetațu, că potu veni timpuri mai grele și prin urmăre postrăza ceea ce are mai multu că o reserva în contră unui viitoru mai nefavorabilu. Esperința i-a demonstrat că fără unu fondu de provisiuni nu poate intră într'o întreprindere oare care ori câtu de productivă aru stă ea să fie în fine, dacă este de trebuință de unu timpu îndelungatu, spre a-și reintoroc cheltuelile.

Cu unu cuventu unu omu, care aru lucră dară naru ave virtutea crutiării aru fi meru nevoitu să reincăpa aceea-și opera fără a face macaru unu pasu înainte.

(Va urmă)

participă în fondatiune, — carea rogare se alatura spre publicare.

Cetirea protocolului de sub h nu s'au potutu, căci e asternutu la maritul consistoriu, v. presiedintele au descoperitu prin graiu adunării defectele, ce au comisu notariulu conferințelor Sofroniu Furca, carele și cu vorbe nepotrivite au vatematu pre conducatoriulu conferințelor la provocarea acestuia se indrepte protocolulu. — Totu acestu Sofroniu Furca, și în altu tipu au trecut prestele marginile buneii cuvintie, fatia cu coleg'a său și v. presiedintele reuniunii care v. pres. multimesce adunării de încrederea data până acum abdice de v. pres. și pretinde ca Sofroniu Furca, acușele cu care l'au acusat în scris sa le și dovedesca, — dovedindu-le cu fapte adeverate, atunci nu numai ca au renunțiatu de încrederea data, ci va renunția și de postulul seu de invetiatoriu, ca deca e adevratu ce au subscrisu Sofronie Furca atunci nu merita a portă numele celu frumosu de invetiatoriu. Sofronie Furca cunósce ca au subscrisu contra v. presiedintele și dechiara ca acést'a nu o au facutu ca invetiatoriu ci cá membru afu sinodului protopopescu (ascultati acolo! nu cá invetiatoriu ci cá membru alu sinodului) ca invetiatoriu cunósce meritele v. presiedintelu ce le are pentru scóla, dar' cá membru alu sinodului au trebuitu sa lucre contra convingerei sele.

Adunarea nu primesce renunțierea v. presiedintelu, și deca în adeveru Sofronie Furca au comisu acea fapta, v. presiedintele sa arete la alta adunare în scrisu, ceea ce v. presiedintele promite, insa remâne consecinte renunțierii sele.

Pentru censurarea socotelei și stabilirea unei rogări, către Esc. Sea s'au alesu o comisiune, carea s'au intrunutu în 5 Decemvre în Dobr'a aflându socót'a în chiaru, și au compusu rogarea mai susu citata. În fine Dimitriu Iosofu propune adunării cá din banii fondatiunii se prelimineze o sumulitia, din carea sa sa procure unele cărți instructive, cari cărți sa se pastreze la reuniune, ori sa se fondeze o biblioteca invetiatoeasca tractuala pre lângă reuniune, căci numai asiá ne-amu putea cualificá și s'aru corespunde punctului 1. din statutulu reuniunii, — la care propunere unu colega obiecteaza, ca e de prisosu cărți romanesce, ori foi romanesce pentru invetiatorii románi, ci mai bine crucerii acei'a cei dau pre cărți romanesce, sa i sacrifice pentru unu jurnal nemțiescu, din care aru putea invetiá și politic'a (!). — Audi minunea minuniloru, unu invet. románu, néga cărțile románe*) ca aru fi de folosu invetiatoriloru románi și recomanda fói'a nemțiesca, ce suntu dirijate de jidani (cum e Arader Zeitung) Dómne! Dómne!! departe ajunge natiunea cu estfelu de dascalu.

Si astfelu propunerea se amána fiindu și tempulu pré naintatu.

Lobr'a 16 Decemvre 1870.

Petru Fogarasu.

Branu Decembre.

Un'a necesitate imperativa bate astadi la usile tuturor scóleloru, un'a voce fulminatóre striga astadi la urechile tuturor invetiatoriloru și barbatiloru de scóla, forulu consciintiei fie-cáru omu co judecata sanatósa și bine semțietoriu striga astadi cu Ap.: „Este ceasulu sa ne desceptám din somnu, „ca nóptea au trecutú iéra diu'a său apropiatu, sa „lepadamu déra lucrurile intunereculu și sa ne „imbracám în arm'a luminei.“ rom. c. 13. v. 11—12.

Parte fórte mare dintre noi dormimú inca, suntemú cufundati în somnu adencu și umblámú inca și astadi întru lucrurile intunereculu;

Deci desceptare! desceptare! tresvia și activitate!! căci spiritulu tempului presente, cându mii de voci desfacându atmosfer'a striga: Invetiatura! invetiatura! cultura! cultura! desceptare! zelu și enerigia în afacerile bisericesci-scolari, nu ne permite mai multu a remané nici unu momentu în letargi'a și stagnatiunea, în care petrecuramú până acum'a cea mai mare parte dintre noi.

Art'a de a sci educa, întru întielesulu celu adevratu, tinerimea care este semburile poporului

*) Le néga pentru ca nu le cunósce. Ce ve mirati de unulu ce trece cá cănele prin apa—prin scoli și pre la esame.

nu este o art'a de o asiá putiena însemnatá și de unu asiá micu pretiu precum o considera poporulu mai întregu, ba chiaru și unii dintre preoti și invetiatori; déra nu este nici numai un'a dintre cele mai bune, — folositoare, frumóse, nobile și maretie arti, precum iéra-si afirm'aza un'a parte însemnatá din inteligintia, nu! ci art'a de a sci educa întru întielesulu celu adevratu este singura predominantă în gradulu superlativu preste tóte artile și sciintiele.

Si totusi, pre lângă tóte eminentisimile ei însusiri Ea este de cátu tóte altele mai nebagata în séma, cu ea se face erorile cele mai nesuferivere.

Biserica și cól'a, care suntu mam'a lumii culte, fic'a fericirii, tesaurulu tuturor bunuriloru omenesci, Ele inca și până astadi pre fórte multe locuri suntu despreliuite și nerespectate, ba chiaru și atacate.—Dar ce? cui i este d. e. scóla incredintata? în ale cui mâni este ea pusá? cine face scóla și cine are detorintia a o ridica la deplin'a ei însemnatá și potere?

Noi! noi! noi invetiatorii în prim'a linia și apoi cu totii, alti barbati de scóle.

Scóla este corpu, iéra noi suntemú organele ei principale. Noi ca madulării și organele acestu corpu avemú sa lucrámú în concordia cea mai buna și în armonia cea mai frumósa, spre alu potea sustienea totu-déun'a în întregitate, sanatosu și tare; spre a ajunge acestea avemú mare lipsa de contielegeri, comunicatiuni, și consultári între olalta cá sa potemu veni până la atát'a, avemú de neaparata trebuintia edarea unei foi pedagogice septeminarie ori dóuesepțemania, care esindu în brosiuri, sa se ocupe separatú și curatu numai cu lucrári tienátóre de scóla; în care apoi ni sa va dá cea mai buna ocaziune de a ne contielege despre — conferintie — sotietáti — reuniuni bá chiaru și despre congrese invetiatoresci; și acést'a o vomú și ajunge de siguru; acéstea tóte și altele fórte multe voru fi rezultatulu edării de un'a „Fóia pedagogica“ pentru care apele din la toti barbati de scóla, a o pune în lucrare acést'a catu mai grabnicu.

Noi insa de tóte pártile vomú dá sucursurile nóstre în tóta provinci'a, numai și numai cá sa potemu ajunge sublimulu scopu alu educatiunii adeverate, alu infintiarei conferințelor, sotietátiloru și reuniuniloru în tóte pártile patriei nóstre, iéra dupa tóte acéstea ne vomú putea intruni usioru s în congrese invetiatoresci. Nu mai putiena lipsa se se simte în partea cealalta a educatiunii poporului, carea se tiene de preoti de o fóia. Deci noi carii avemú o biserică poporale-natiunale amú puté pré bine impreună aceste dóue lipse în o fóia. Atunci vomú putea strigá cu apost. Pavelu —: „unulu fieste carele din noi: —

„Lupta buna me amú luptatu, curgerea amú „implinitu și credintia amú padietu“. 1 timot. c. 4 v. 7.

Teodoru Papu
invetiatoriu primariu.

Romani'a.

Cetimu în „Romanulu“:

Bucuresi, 17/29 Indrea.

Aflámú ca ministeriulu s'a compusu în modulu urmatoriu:

D. Ionu Ghic'a, presiedinte și interne.

— Dumitru Sturz'a, financie.

— Dumitru Cariagdi, justitia,

— Nicolau Racovitia, culte și instructiune publica.

— Calamachi Catargiu, externe.

— Col. Pencovici, resbelu,

Dum. Berendeiu, lucrári publice.

În intrunirile ce au precesu formarea noului ministeriu, majoritatea opostiunii a lasatu dlui I. Ghic'a cea mai intinsa latitudine în alegerea persónelor: astfelu d-sea a pututu formá unu cabinetu pre deplinu omogenu, și cu care va puté, prin urmare, fára greutate, a urmá o cale politica bine definita.

Formarea unui ministeriu din opostiunea parlamentaria are precumu amú mai disu, importantia unei reintrári în constitutiune, în legalitate. Din acestu punctu de vedere, amú salutatu-o și o salutámú cá aurora unoru zile mai bune pentru tíera, de cátu acele ce le-a trecutú de doi ani de dile.

Cátu pentru persónele ce compunú noulu guvernú, le vomú dá concursulu nostru, pre cátu tempu voru realisá promisiunile ce se facu implicite prin modulú venirii loro la putere. Pre teremulu constitutionalé și legale, pre calea libertatiei și nationalitatiei, potú fi sicuri ca ne vomú gasi totdeun'a alateri.

Varietáti.

** Diuariulu „Federatiunea“ din causa arestárei dlui Ioanu Porutiu, acum'a apare sub redactiunea dlui dr. Iosifu Hodosiu. Dlu Alesandru Romanu va terminá prinsórea sea în 18 Ianuariu, cându apoi iéra-si va respucá conducerea diuariulu seu atátu de multu încarcatu cu procese de presa.

** (Teatruulu nationalu dela Bucuresci.) Cetimu în „Post'a Romána“ urmatórele sire: Ieri Dómneca s'a representatu: „Mercade“, drama clasicá în 3 acte de Balzac, tradusa de M. Millo. Dnulu M. a representatu cu deplinu sucesu pre eroulu piesei, unu speculantu întreprindietoriu pentru de a face detorie, și pre creditorii amagesce cu moșturi, până cându în fine vine catastrofa și speculantul moștorénu se da de golu, ca n'are bani și ca e — unu miserabilu, dar atunci vine Godeau, unu fostu casieru alu seu din Indi'a cu avere imensa și i pláteste datoriele, asiá apoi miserabilulu — iéra devine omu onestu. Cortin'a cade și publiculu numerosu erumpe în aplause frenetice, dlui Millo se ivesce iéra pre scena și adáncu miscatu multimesce pentru aplause, totu deodata anunciându, ca acést'a a fostu ultim'a sea representatiune, de óre ce în desiertu s'a ostenitu cá Mercade, pentru cá sa póta plati detoriele sele fatia cu trup'a sea, catastrofa a venitú, fára cá se-i vina și unu — Godeau, carele se-lu scóta din perplexitate. — Asiá dara va fi silitu se parasésca capital'a pentru cá sa-si cerce noroculu prin — provinciá. Cine are urechi se audia!

** (Unu batalionu de románi în Franci'a) Dupa o epistola din Lyon, datata din 20 Decembre, reproducemu urmatórele: „Unu numeru fórte mare de románi sosí în Lyon, pentru cá sa lupte peetru Franci'a împotrú si dlui Valentinénu directorulu foiei democratice „Reforma“. Acestii romani voru formá unu batalionu, care va operá în resbelu dimpreuna cu Garibaldi.

** (16,000 de boi pentru Parisu.) Trecura luni, de cându se anunciá din cuartirulu generalu germánu, ca Parisulu nu preste multu va capitulá, neavendu victualele necesarie. Unu cive germánu, socotindu ca dupa luarea Parisulu va poté face unu „Geschäft“ bunu între locuitorii de acolo, — cumpeia 16,000 de boi, spre a-i duce dupa óstea invingátoria germána în Parisu, se-i vindia cu unu pretiu indieitu. Dar trecura septemáni preste septemáni și Parisulu inca totu nu capitulá. Speculantul germánu si-vinde acum în tóta septemán'a câte o parte din ciurd'a sea de boi, pentru cá sa cumpeie cu banii acesti'a fenu pentru ceilalti, și deca parisienii voru mai continuá glom'a, sermanulu Michel se va tredi cu boulu ultimú, care va fi unu martoru alu — speculatiunii sele întiepte.

Dupa „Fam.“

** (Femei studiósé la universitatea din Edinburg) Consiliulu universitatiei din Edinburg decise în anulu trecutú, cá si femeile sa póta invetiá studiile medicinale. În urmarea acestei'a se a presintara cincii ascultátorie, supunendu-se esamenulu de primire, și apucându-se cu zelu de studiu. Inse — cu dorere de locu se dovedi, ca darulu acest'a a fostu pentru dinsele darulu danaidu, si csi suntemú inca departe de aceea, ca si femeile sa se bucure de acele-si drepturi cu barbati. Un'a dintre ele dobandi unu premiu în chemia, inse premiulu nu lu-au capetatu, ci s'a datu unui tineru, dara numai pentru aceea, ca femeile nu potéu castigá — premii. Mai erá inca o greutate pentru dinsele. Multi dintre profesori nu voiau se propue fisiologi'a și anatomi'a inaintea ambeloru sece iéra dintre seculu femeiescu erau pré pucine cá ei se tiena cu ele prelegari deosebite. Din causa acést'a se escara în consiulu universitatiei dispute fórte infocate. O parte dintre profesori pretindea, cá femeile se aiba tóte drepturile egale cu tinerii; dara ceea-lalta parte se opunea cu inversiunare. În urma rezultatulu a fostu acel'a, ca femeile fura admise la prelegeri, inse numai cu aprobatiunea profesoriloru. Totu dreptulu loro e dara numai ilusoriu.